

PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH
Miroslaw Wróblewski

Warszawa, 02.09.2024 r.

DOL.401.61.2024

Pan
Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

odpowiadając na pismo z 13 sierpnia br. (znak: FN7.700.2.2023), uprzejmie informuję, że w związku z przedłożeniem do zaopiniowania **projektu ustawy o rynku kryptoaktywów** (projekt z 9 sierpnia br.), powołanego dalej jako „projekt”, Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych (dalej z zastosowaniem skrótu „Prezes UODO”) – po analizie dokonanej z punktu widzenia przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, ze zm.) (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) – dalej: „rozporządzenie 2016/679” – zwraca uprzejmie uwagę na następujące kwestie.

I. Nieuwzględnione przez projektodawcę uwagi Prezesa UODO do poprzedniej wersji projektowanej ustawy¹ pozostają aktualne.

W szczególności ponownego rozważenia wymaga kierunkowe choćby przyjęcie mechanizmu zarządzania ochroną danych osobowych, choć ustawodawca zrezygnował z ukształtowania wprost w przepisach prawa złożonych relacji pomiędzy uczestnikami obrotu kryptoaktywami w zakresie przetwarzania danych osobowych na dużą skalę. Stanowić by to mogło uzupełnienie ogólnych uregulowań dotyczących przetwarzania danych osobowych zawartych w unijnych rozporządzeniach², których stosowaniu służy projektowana ustawa. Dostrzec należy, że ukształtowanie sposobów wskazywania administratorów/współadministratorów, podmiotów przetwarzających w przypadku zaangażowania kilku podmiotów w procesy przetwarzania danych osobowych będzie miało zasadnicze znaczenie zarówno dla spełnienia wymogów określonych w art. 6 ust. 3 oraz motywie 45 rozporządzenia 2016/679 odnoszących się do jakości tworzonych podstaw prawnych, jak też pozwoli na uniknięcie wątpliwości interpretacyjnych w ocenie ról i obowiązków w zakresie przetwarzania danych osobowych poszczególnych podmiotów, uczestniczących w obrocie kryptoaktywami (emitentów kryptoaktywów, dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, etc.).

II. W projektowanym **art. 3 ust. 1** projektu ustawodawca dopuszcza możliwość sporządzania **w postaci elektronicznej** dokumentów związanych z dokonywaniem czynności dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów lub czynności dotyczących oferty publicznej na podstawie przepisów rozporządzenia 2023/1114 oraz innych czynności wykonywanych w ramach działalności podmiotów w zakresie regulowanym przepisami rozporządzenia 2023/1114. Jednocześnie **art. 3 ust. 3** projektu wskazuje, że sposób ich tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania zostanie określony w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw instytucji finansowych, z uwzględnieniem zapewnienia bezpieczeństwa obrotu oraz ochrony interesów klientów. Dokonywanie czynności dotyczących usług w zakresie kryptoaktywów wiąże się z koniecznością przetwarzania danych osobowych (np. danych osobowych stron biorących udział w transferze kryptoaktywów, tj. inicjatorów i beneficjentów wskazanych w art. 14 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2023/1113). **Istotne jest zatem, aby przepisy wykonawcze** – przedmiocie tworzenia, utrwalania, przekazywania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów w postaci elektronicznej – **uwzględniały także ochronę przetwarzanych w nich danych osobowych, co uzasadnia uzupełnienie w art. 3 ust. 3 projektu wytycznych do**

¹ Skierowane pismem z 14 marca br. o tożsamej sygnaturze.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 40, Dz. Urz. UE L 2023/2869 z 20.12.2023 oraz Dz. Urz. UE L 2024/90275 z 02.05.2024) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1113 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie informacji towarzyszących transferom środków pieniężnych i niektórych kryptoaktywów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2015/849 (Dz. Urz. UE L 150 z 09.06.2023, str. 1).

wydania rozporządzenia wykonawczego o wskazanie przesłanki zapewnienia ochrony danych osobowych.

III. W art. 11 projektu został określony **zakres informacji stanowiących tajemnicę zawodową**, za które uznaje się informacje dotyczące chronionych prawem interesów podmiotów, na rzecz których są świadczone usługi w zakresie kryptoaktywów, w szczególności: dane identyfikujące stronę umowy lub innej czynności prawnej, treść umowy lub przedmiot innej czynności prawnej, dane o sytuacji majątkowej strony umowy, w tym liczba i oznaczenie przechowywanych kryptoaktywów, oznaczenie rejestru pozycji odpowiadających prawom do kryptoaktywów oraz wartość środków w rejestrze i na rachunkach pieniężnych służących do obsługi transakcji. Projektodawca posługując się sformułowaniem „w szczególności” nie tworzy katalogu zamkniętego informacji objętych tajemnicą zawodową. Zauważyć w tym miejscu należy, że jedną z kategorii danych poufnych są dane osobowe rozumiane jako wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie (zgodnie z art. 4 pkt 1 rozporządzenia 2106/679³), a ich przetwarzanie przez przedstawicieli obrotu profesjonalnego w sferze kryptoaktywów powinno być objęte szczególną ochroną. **W konsekwencji należałoby uwzględnić w projektowanym art. 11 wszelkie dane osobowe jako informacje stanowiące tajemnicę zawodową.** Właściwe zredagowanie ww. przepisu zapewniłoby poufność pełnemu zakresowi danych przetwarzanych przez podmioty zobowiązane do zachowania tajemnicy wymienione w **art. 12** projektu. Dodatkowo, jako, że nakładany jest na dostawców usług w zakresie kryptoaktywów, mocą projektowanego **art. 16**, obowiązek stosowania odpowiednich rozwiązań technicznych i organizacyjnych celem zapewnienia ochrony tajemnicy zawodowej oraz obowiązek opracowania i wdrożenia regulaminu w zakresie ochrony przepływu informacji stanowiących tajemnicę zawodową, to nie wydaje się uzasadnionym pozostawienie wykonawcom norm decyzji, czy i jakie dane osobowe uzna za objęte tajemnicą zawodową. W związku z tym Prezes UODO proponuje rozważenie, aby w treści **art. 11** projektu zawarte zostały wszelkie dane osobowe wśród praw chronionych i objętych tajemnicą zawodową.

IV. W art. 54 pkt 3 projektu przyznane zostało Komisji, Przewodniczącemu Komisji, upoważnionemu przedstawicielowi Komisji oraz pracownikom Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego prawo dostępu do „innych informacji niezbędnych do wykonywania ustawowych zadań” oprócz informacji poufnych i informacji stanowiących tajemnicę zawodową. Jednocześnie w uzasadnieniu projektodawca wskazuje na „brak możliwości określenia zamkniętego katalogu danych osobowych, do których Komisja będzie mogła

³ Art. 4 pkt 1 rozporządzenia 2016/679: "dane osobowe" oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej ("osobie, której dane dotyczą"); możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

mieć dostęp”. Wobec powyższego Prezes UODO zwraca uwagę projektodawcy, że dla realizacji zadań w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi przepisy rozporządzenia 2016/679 (art. 6 ust. 3, w związku z art. 6 ust. 1 lit c i ust. 1 lit. e, motyw 45) **wymagają podstawy prawnej** określonej w prawie Unii Europejskiej lub w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator, **z której wynika niezbędność przetwarzania** do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Tym samym dostęp Komisji do wszystkich danych, w celu realizacji ustawowych zadań, niezależnie od tego jaką są objęte tajemnicą, w myśl zasady proporcjonalności jest możliwy wyłącznie w zakresie niezbędnym do ich realizacji.

V. Przepis **art. 55 ust. 4** projektu stanowi, że „zasady współpracy i wymiany informacji z właściwymi organami nadzoru nad rynkiem kryproaktywów **z państw innych niż państwa członkowskie Unii Europejskiej** określają **porozumienia** zawarte przez Komisję z tymi organami nadzoru”. Prezes UODO pragnie podkreślić, że legalne przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych polega na spełnieniu jednego z warunków określonych w przepisach rozdziału V rozporządzenia 2016/679. W szczególności, w przypadku przekazywania danych osobowych przez organy lub podmioty publiczne z Europejskiego Obszaru Gospodarczego do podmiotów publicznych w państwach trzecich lub organizacji międzynarodowych – w zakresie, w jakim te podmioty lub organizacje nie są objęte przyjętą przez Komisję Europejską decyzją stwierdzającą odpowiedni stopień ochrony danych – odpowiednie zabezpieczenia powinny być ustanowione mocą pomocy prawnie wiążącego i egzekwowalnego instrumentu między podmiotami publicznymi. Punktem odniesienia w tej kwestii powinny być wytyczne Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD) 2/2020 w sprawie art. 46 ust. 2 lit. a) i art. 46 ust. 3 lit. b) rozporządzenia 2016/679 dotyczącego przekazywania danych osobowych między organami i podmiotami publicznymi z EOG i spoza EOG⁴. Takie odpowiednie zabezpieczenia, jak wyjaśnił Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)⁵ powinny gwarantować, by prawa przysługujące osobom, których dane są przekazywane, korzystały ze stopnia ochrony merytorycznie równoważnego temu gwarantowanemu w EOG.

Uwagi Prezesa UODO jako organu nadzorczego – co należy podkreślić – mają charakter wskazówek eksperckich, a za zgodność projektowanych przepisów z ogólnym rozporządzeniem o ochronie danych odpowiada ostatecznie projektodawca. Wyrażam nadzieję, że wdrożenie niniejszych uwag przyczyni się do zapewnienia tej zgodności.

⁴ https://www.edpb.europa.eu/system/files/2021-06/edpb_guidelines_202002_art46guidelines_internationaltransferspublicbodies_v2_pl.pdf

⁵ Wyrok TSUE w sprawie C-311/18, Data Protection Commissioner/Facebook Ireland Ltd i Maximilian Schrems („Schrems II”), pkt 96.

Łączę wyrazy szacunku,
Mirośław Wróblewski
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych